

അനുബന്ധം

17.02.2016-ലെ ശ്രീ. എൻ. ഷംസുദ്ദീന്റെ ശ്രദ്ധ ക്ഷണിക്കലിന്

ഗ്രാമവികസനവും ആസൂത്രണവും സാംസ്കാരികവും നോർക്കയും

വകുപ്പുമന്ത്രി മേശപ്പുറത്തുവച്ച മറുപടി

കേരളത്തിന് പുറത്തും വിദേശരാജ്യങ്ങളിലും വിവിധ മേഖലകളിൽ പണിയെടുക്കുന്ന പ്രവാസി മലയാളികൾ സംസ്ഥാനത്തിന് സാമൂഹിക സാമ്പത്തിക മേഖലകളിൽ നൽകുന്ന സംഭാവന വളരെ വലുതാണ്. പ്രവാസി ഇന്ത്യാക്കാരിൽ ബഹുഭൂരിപക്ഷവും മലയാളികളാണ്. ഇത് കണക്കിലെടുത്ത് പ്രവാസികളുടെ പ്രശ്നങ്ങളിൽ ഇടപെടുന്നതിന് വിവിധ ക്ഷേമ പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിച്ച് നടപ്പിലാക്കുന്നതിനുമായി ഇന്ത്യയിൽ ആദ്യമായി പ്രവാസികൾക്കായി ഒരു വകുപ്പ് രൂപീകരിച്ചത് കേരളമാണ്. 1996-ൽ രൂപീകൃതമായ നോർക്ക വകുപ്പിന്റെ പ്രവർത്തനം ഫലപ്രദമാണെന്ന് കണ്ടതിനെ തുടർന്നാണ് കേന്ദ്ര സർക്കാർ പ്രവാസി കാര്യമന്ത്രാലയം 2004-ൽ രൂപീകരിച്ചത്. ഇപ്പോൾ ഈ മന്ത്രാലയം നിർമ്മാണവാഹനങ്ങളു കേന്ദ്ര സർക്കാർ തീരുമാനം പ്രതിഷേധാർഹമാണ്. വിദേശ രാജ്യങ്ങളിലെ പ്രത്യേകിച്ച് ജി.സി.സി. രാജ്യങ്ങളിൽ പ്രവാസികളുടെ വിവിധ പ്രശ്നങ്ങളിൽ പരിഹാരം കാണുന്നതിന് ഈ തീരുമാനം പ്രതിലോമകരമാകും

എന്നതിനാൽ ഇക്കാര്യത്തിലുള്ള സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ പ്രതിഷേധം അറിയിച്ചുകൊണ്ടും തീരുമാനം പുനഃപരിശോധിക്കണമെന്നാവശ്യപ്പെട്ടുകൊണ്ടും ബഹു. മുഖ്യമന്ത്രി ബഹു. പ്രധാനമന്ത്രിക്ക് കത്ത് നൽകുകയും, ബഹു. മുഖ്യമന്ത്രിയും ബഹു. നോർക്ക മന്ത്രിയും ബഹു. കേന്ദ്ര വിദേശകാര്യ മന്ത്രിയെ നേരിൽക്കണ്ട് സർക്കാരിന്റെ ആശങ്ക അറിയിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. നിലവിൽ പ്രവാസികളുടെ പ്രശ്ന പരിഹാരത്തിന് എംബസികൾ വഴി നോർക്ക വകുപ്പ് സാധ്യമായ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുന്നുണ്ട്. ഇക്കാര്യത്തിൽ വിവിധ രാജ്യങ്ങളിലെ പ്രവാസി സംഘടനകളുടെയും, സാമൂഹ്യപ്രവർത്തകരുടെയും സഹകരണവും നോർക്ക വകുപ്പിന് ലഭിക്കുന്നുണ്ട്. നോർക്ക ഡയറക്ടർ ബോർഡ് ടി പ്രദേശത്തു നിന്നുള്ളവരെക്കൂടി ഉൾപ്പെടുത്തിയാണ് രൂപീകരിച്ചിട്ടുള്ളത് എന്നതിനാൽ ഇവരുടെ നേരിട്ടുള്ള സഹകരണവും സഹായവും ഇപ്പോൾ ലഭിക്കുന്നുണ്ട്. എങ്കിൽപ്പോലും ജി.സി.സി. മേഖലയിൽ പ്രത്യേകമായി നോർക്ക അഡ്വൈസറി കമ്മിറ്റികൾ രൂപീകരിക്കുന്നതാണ്. ഒരു സംസ്ഥാന സർക്കാർ വകുപ്പിന്റെ/ഏജൻസിയുടെ സെല്ലുകൾ വിദേശരാജ്യങ്ങളിൽ ഏർപ്പെടുത്തുന്നതിന് ബന്ധപ്പെട്ട രാജ്യങ്ങളിലെ സർക്കാരിന്റെയും കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെയും നയതന്ത്ര തലത്തിലുള്ള തീരുമാനം ആവശ്യമാണ്. മേൽ സാഹചര്യത്തിൽ ഗൾഫ് രാജ്യങ്ങളിൽ നോർക്ക സെല്ലുകൾ

ആരംഭിക്കുന്ന വിഷയം നിലവിൽ സർക്കാരിന്റെ പരിഗണനയിലില്ല. എന്നാൽ ഇക്കാര്യം പരിശോധിക്കാവുന്നതാണ്.

അനുബന്ധം

17.02.2016-ന് 2016-17 സാമ്പത്തിക വർഷത്തെ

ബഡ്ജറ്റിനെക്കുറിച്ചുള്ള പൊതുചർച്ചയിൽ പങ്കെടുത്ത ബഹുമാനപ്പെട്ട

ഡെപ്യൂട്ടി സ്പീക്കർ മേശപ്പുറത്തുവച്ച പ്രസംഗം

താൻ ജീവിച്ച കാലഘട്ടത്തിന്റെ കാഴ്ചകൾ കാണുകയും അവയോട് നിരന്തരം പ്രതികരിക്കുകയും ചെയ്ത കവിയായിരുന്നു ടാഗോർ. സുന്ദരമായ കാഴ്ചകളെ അദ്ദേഹം വാക്കുകളിലും വരകളിലും സന്നിവേശിപ്പിച്ചു. കിരാതമായ കാഴ്ചകളോട് പലകുറി 'മാനിഷാദ' എന്നു വിളിച്ചുപറഞ്ഞു.

ഒ.എൻ.വി.യുടെ ആ നിരീക്ഷണം വായിച്ചപ്പോൾ എനിക്ക് പെട്ടെന്ന് ഓർമ്മവന്നത് ബഹുമാനപ്പെട്ട മുഖ്യമന്ത്രി ശ്രീ. ഉമ്മൻ ചാണ്ടിയുടെ മുഖമാണ്. അദ്ദേഹം അവതരിപ്പിച്ച 2016-17 -ലെ ബജറ്റ് തന്റെ അരന്തുറ്റാണ്ടു നീണ്ട പൊതുപ്രവർത്തനത്തിനിടയിൽ കണ്ട കാഴ്ചകളുടെ പ്രതിഫലനവും

പ്രതികരണവുമാണ്. സമൂഹത്തിലെ കാഴ്ചകൾ കാണാതെ, കാഴ്ചകൾക്കുനേരെ കണ്ണടച്ച് ഒരു ഭരണാധികാരിക്കും മുന്നോട്ടുപോകാനാവില്ല. യാഥാർത്ഥ്യങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളാതെ പരിഹാരം കണ്ടെത്താനാവില്ല.

ബഹുമാനപ്പെട്ട മുഖ്യമന്ത്രി ശ്രീ. ഉമ്മൻ ചാണ്ടി സഭയിൽ അവതരിപ്പിച്ച 2016-17 വർഷത്തേക്കുള്ള ബജറ്റിനെ ഞാൻ സർവാത്മനാ പിന്താങ്ങുന്നു. ഇത് ഇന്നത്തെ തലമുറയ്ക്കുവേണ്ടി മാത്രമുള്ള ബഡ്ജറ്റല്ല. വരുംതലമുറകളെക്കൂടി മുന്നിൽകണ്ട് തയ്യാറാക്കിയതാണ്. നിയമസഭാ തിരഞ്ഞെടുപ്പ് മുന്നിൽകണ്ടുള്ള ബജറ്റ് എന്നതാണ് പ്രതിപക്ഷം ഇന്നയിക്കുന്ന പ്രധാന വിമർശനം. തെരഞ്ഞെടുപ്പല്ല, കേരളത്തിന്റെ ശോഭനമായ ഭാവി ലക്ഷ്യമാക്കിയുള്ളതാണ് ഈ ബഡ്ജറ്റിലെ ഓരോ പ്രഖ്യാപനവും. അതുകൊണ്ടാണ് ഇത് സാർവത്രികമായി സ്വാഗതം ചെയ്യപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്.

ബഡ്ജറ്റ് രേഖകളിലൂടെ കടന്നുപോകുമ്പോൾ, ഈ സർക്കാരിനുവേണ്ടി കഴിഞ്ഞ അഞ്ച് ബഡ്ജറ്റുകൾ അവതരിപ്പിച്ച ബഹുമാനപ്പെട്ട മാണി സാർ നിയമസഭാ പ്രസിദ്ധീകരണമായ 'സാമാജികൻ' മാസികയുടെ 2015 ജൂലൈ ലക്കത്തിൽ എഴുതിയ ലേഖനത്തിലെ ഒരു വാചകമാണ് എന്റെ ഓർമ്മയിൽ വരുന്നത്. അതിലെ ഒരു പ്രസക്ത ഭാഗം ഉദ്ധരിക്കട്ടെ: "ബജറ്റ് ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ വരവുചെലവ് കണക്കുകൾ മാത്രമല്ല. അത് ഒരു നാടിന്റെ

വികസനരേഖയാണ്. സാമ്പത്തിക സാമൂഹിക മണ്ഡലങ്ങളിൽ പരിവർത്തനത്തിനുള്ള സാമ്പത്തിക ഉപകരണം കൂടിയാണത്. ദർശനം, പരിപ്രേക്ഷ്യം, സമീപനം എന്നിവയെല്ലാം അതിൽ വ്യക്തമാകുന്നു".

അക്ഷരാർത്ഥത്തിൽ അത് ശരിവയ്ക്കുന്നതാണ് ഈ ബഡ്ജറ്റ്. മാധ്യമങ്ങളിൽ വരുന്ന വിമർശനങ്ങളും അഭിപ്രായങ്ങളും ബഹുജനാഭിപ്രായത്തെ പ്രതിഫലിപ്പിക്കുന്നു എന്നതുകൊണ്ട് ഈ ബഡ്ജറ്റിനെ മാധ്യമങ്ങൾ എങ്ങനെ കാണുന്നു എന്ന് പരിശോധിക്കുന്നത് അനുചിതമാവില്ല എന്ന് ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നു.

'ക്ഷേമപക്ഷം' എന്നാണ് മാതൃഭൂമി വിലയിരുത്തിയത്. ജനകീയ ബഡ്ജറ്റാകുമെന്ന പ്രതീക്ഷ തെറ്റിയില്ല. ബഡ്ജറ്റിലെ മികച്ച നിർദ്ദേശങ്ങളും പദ്ധതികളും നിലനിർത്താൻ ഇനി വരുന്ന ഭരണകർത്താക്കളും ശ്രമം നടത്തേണ്ടതാണ് എന്നും മാതൃഭൂമി നിർദ്ദേശിക്കുന്നു.

സമൃദ്ധ ബജറ്റ്; ജനകീയവും എന്നാണ് മലയാള മനോരമയുടെ എഡിറ്റോറിയലിന്റെ തലക്കെട്ട്. "ഭരണത്തുടർച്ചയ്ക്ക് നായിഡു മോഡൽ വികസനം" എന്നാണ് കേരള കൗമുദിയുടെ വാർത്താ തലവാചകം. 'സ്വപ്ന ബഡ്ജറ്റ്' എന്നാണ് മാധ്യമത്തിന്റെ തലക്കെട്ട്.

'Chandy uses tax whip for green cause' എന്ന ദ ഹിന്ദുവിന്റെ തലക്കെട്ട്

ശ്രദ്ധേയമാണ്. കേരളത്തിന്റെ സമഗ്രവികസനം ഉറപ്പാക്കുന്ന പദ്ധതികളുടെ ഘോഷയാത്ര എന്ന് മംഗളം ബഡ്ജറ്റിനെ വിലയിരുത്തുന്നു.

ക്ഷേമപദ്ധതികൾകൊണ്ട് സമ്പന്നവും ആഘോദകരവും എന്ന് മാധ്യമം അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. വികസനാധിഷ്ഠിതവും കരുതലുള്ളതും ഭരണത്തുടർച്ച ലക്ഷ്യമിട്ടുള്ളതും എന്നാണ് ദീപിക വിശേഷിപ്പിക്കുന്നത്. ഒരു ഇടക്കാല ബഡ്ജറ്റ് എന്ന നിലയിലല്ല പൊതുവെ മാധ്യമങ്ങൾ ഈ ബഡ്ജറ്റിനെ കാണുന്നത്. അതിനു കാരണം ബഡ്ജറ്റിലുടനീളം പ്രതിഫലിക്കുന്ന ദീർഘകാല ലക്ഷ്യത്തോടെയുള്ള നയങ്ങളും പദ്ധതികളും പരിപാടികളുമാണ്.

മറ്റൊരു കുറ്റവും പറയാനില്ലാത്തതിനാൽ യു.ഡി.എഫിന്റെ പ്രകടനപത്രിക എന്നാണ് പ്രതിപക്ഷം ഈ ബഡ്ജറ്റിനെ വിമർശിച്ചത്. സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ധനസ്ഥിതി മോശമായതിനാൽ പശ്ചാത്തലസൗകര്യ വികസനത്തെക്കുറിച്ചും മറ്റുമുള്ള ബഡ്ജറ്റിലെ ഭാവനകൾ ദിവാസ്വപ്നങ്ങളായിത്തീരും എന്ന് ഡോ.തോമസ് ഐസക് മാതൃഭൂമിയിൽ എഴുതിയ ലേഖനത്തിൽ നടത്തിയ പ്രവചനം അപ്രസക്തമാണെന്ന് കഴിഞ്ഞ 5 വർഷത്തെ ഭരണനേട്ടങ്ങൾ പരിശോധിക്കുമ്പോൾ മനസ്സിലാകും.

സർക്കാർ കടുത്ത സാമ്പത്തിക പ്രതിസന്ധിയിലാണെന്നും ഖജനാവ് ഇന്നപ്പൂട്ടം നാളെപ്പൂട്ടം എന്നും കഴിഞ്ഞ നാലരവർഷം നിരന്തരം പറഞ്ഞുനടന്ന

സാമ്പത്തിക വിദഗ്ദ്ധനാണ് ഡോ.തോമസ് ഐസക്. അദ്ദേഹം ഇപ്പോഴും അതുപറഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു എന്നതിൽ കവിഞ്ഞ പ്രാധാന്യമൊന്നും ഈ പ്രസ്താവനയ്ക്കുമില്ല.

ധനമന്ത്രിയെന്ന നിലയിൽ മാണിസാർ അവതരിപ്പിച്ച കഴിഞ്ഞ 5 ബഡ്ജറ്റുകളിലെ നയങ്ങളും പദ്ധതികളും സുസ്ഥിരമാക്കുന്ന ബഡ്ജറ്റാണിത്. സംസ്ഥാനത്തിന്റെ വികസന ചരിത്രത്തിൽ ഇത്രയധികം പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിച്ച് നടപ്പാക്കിയ മറ്റൊരു സർക്കാർ ഉണ്ടായിട്ടില്ലെന്ന് ശത്രുക്കൾപോലും സമ്മതിക്കും.

- 7525 കോടി ചെലവ് പ്രതീക്ഷിക്കുന്ന വിഴിഞ്ഞം അന്താരാഷ്ട്ര തുറമുഖം
- 7205 കോടിയുടെ കൊച്ചി മെട്രോ റെയിൽ
- 1892 കോടി രൂപ ചെലവിൽ പണിപൂർത്തിയായ കണ്ണൂർ അന്താരാഷ്ട്ര വിമാനത്താവളം
- 433 കോടി രൂപ ചെലവിൽ കൊച്ചിയിൽ നിർമ്മാണം നടക്കുന്ന വൈറ്റില മൊബിലിറ്റി ഹബ്ബ്
- 6728 കോടി രൂപ ചെലവിൽ തിരുവനന്തപുരത്തും കോഴിക്കോട്ടും നിർമ്മിക്കുന്ന ലൈറ്റ് മെട്രോ പദ്ധതി

- 3063 കോടി രൂപ ചെലവിൽ നിർമ്മിക്കുന്നതിന് റെയിൽവെ മന്ത്രാലയവുമായി ധാരണാപത്രം ഒപ്പിട്ട Rapid Rail Transport system.
- ആറലക്ഷം ചതുരശ്രയടി വിസ്തീർണ്ണമുള്ള കൊച്ചി സ്മാർട്ട് സിറ്റി പദ്ധതി.

സാമ്പത്തിക ഞെരുക്കങ്ങൾക്കും പ്രതിപക്ഷത്തിന്റെ ആരോപണ കോലാഹലങ്ങൾക്കുമിടയിൽ ഇവയ്ക്കൊക്കെ പണം കണ്ടെത്താനും പ്രാവർത്തികമാക്കാനും ഈ സർക്കാരിനു കഴിഞ്ഞു.

ദീർഘവീക്ഷണത്തോടുകൂടിയ ഒരു perspective plan -ഉം അത് നടപ്പാക്കാൻ 30,000 കോടി രൂപയുടെ മൂലധന നിക്ഷേപം സമാഹരിക്കാൻ Kerala Infrastructure Fund-ഉം സജ്ജീകരിച്ച് കേരളത്തിനെ വികസനത്തിന്റെ ഹൈവേയിലെത്തിച്ച ശേഷിയാണ് ബഹുമാനപ്പെട്ട മുഖ്യമന്ത്രി 2016-17-ലേയ്ക്ക് 24,000 കോടി രൂപയുടെ വാർഷിക പദ്ധതികൾ ബഡ്ജറ്റിൽ പ്രഖ്യാപിച്ചിരിക്കുന്നത്. നടപ്പുവർഷത്തെ പദ്ധതി വിഹിതത്തെക്കാൾ 20% അധികമാണ് ഇത്.

സംസ്ഥാനം സാമ്പത്തിക പ്രതിസന്ധിയിലാണെന്ന് പരിതപിക്കുന്നവർ ഒരു കാര്യം വിസ്മരിക്കരുത്. ഈ സർക്കാർ അധികാരത്തിൽ വരുമ്പോൾ 2010-11-ൽ 38,998 കോടി രൂപയായിരുന്നു വരുമാനം. 2015-16-ൽ അത് 95,432 കോടിയാ

ഉയർന്നു. 146% വർദ്ധന. ഈ വരുമാന വർദ്ധനവ് സംസ്ഥാനത്ത് വികസനത്തിന്റെ ഗതിവേഗം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന് സഹായകമായി.

2010-11-ൽ 22,282 കോടി രൂപയാണ് വികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി ചെലവഴിച്ചതെങ്കിൽ 2015-16-ൽ 57,023 ആയി വർദ്ധിച്ചു. (156% വർദ്ധന). ഇതൊരു ചരിത്ര നേട്ടമാണ്.

പുതുതായി 2.23 ലക്ഷം തൊഴിലവസരങ്ങളാണ് കഴിഞ്ഞ 5 വർഷം സൃഷ്ടിക്കാനായത്. 8,225 കോടി രൂപയുടെ നിക്ഷേപം കൈവരിച്ചു. സർക്കാരിന്റെ ആദ്യ 100 ദിനങ്ങളിൽ പ്രഖ്യാപിച്ച 107 പരിപാടികളിൽ 102-ഉം പൂർത്തിയാക്കി കേരളം മറ്റ് സംസ്ഥാനങ്ങൾക്ക് മാതൃകയായി.

എൽ.ഡി.എഫ്. സർക്കാരിന്റെ കാലത്ത് ഏറ്റവും കൂടുതൽ വിവാദമുയർത്തിയ വിഷയമാണ് ഭാഗ്യക്കുറി. ലോട്ടറി മാഫിയ അഴിഞ്ഞാടിയ ആ കാലഘട്ടത്തിൽ 6000 കോടി രൂപയാണ് ലോട്ടറി മാഫിയ കേരളീയരെ പറ്റിച്ച് കൊണ്ടുപോയത്. അത് വിലനയുടെ കണക്കുകളിലും കാണാം. 2010-11-ൽ വിറ്റുവരവ് 557 കോടി രൂപയായിരുന്നു. ഇന്നത് 6000 കോടിയിലെത്തിയിരിക്കുന്നു. രണ്ട് ഭാഗ്യക്കുറികളിൽ നിന്നുള്ള ലാഭം പാവപ്പെട്ടവരുടെ ചികിത്സയ്ക്കാണ് ഉപയോഗിക്കുന്നത്. ഇതിനകം 1,42,000 പേർക്കായി 1200 കോടിയാണ് അനുവദിച്ചത്. സർക്കാരിന്റെ അഭിമാന

പദ്ധതിയായ കാരുണ്യ ഇന്ന് മറ്റ് സംസ്ഥാനങ്ങൾക്ക് മാതൃകയായി മാറിയിരിക്കുകയാണ്.

ഒരു സർക്കാരിന്റെ ഏറ്റവും വലിയ വിജയം ഏറ്റവും പ്രയാസമേറിയ സന്ദർഭങ്ങളിൽ ഏറ്റവും സാധാരണക്കാരനായ പൗരന് സർക്കാരിന്റെ സാന്ത്വനം, സാമീപ്യം, സ്വർശം അനുഭവപ്പെടുമ്പോഴാണ്. ഈ ഗവൺമെന്റിന്റെ കഴിഞ്ഞ വർഷത്തെ പ്രധാന നേട്ടങ്ങളിലൊന്നും അതുതന്നെയാണ്. മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ ജനസമ്പർക്ക പരിപാടി, ദുരിതാശ്വാസ നിധി, കാരുണ്യ ബനവലന്റ് ഫണ്ട്, ബാലസാന്ത്വനം തുടങ്ങി എണ്ണമറ്റ പദ്ധതികളിലൂടെ ഏതാണ്ട് 30,000 കോടി രൂപയുടെ ആനുകൂല്യങ്ങളാണ് പാവപ്പെട്ടവരുടെ തുണയ്ക്കെത്തിയത്. 15,911 കോടി രൂപയാണ് ക്ഷേമപെൻഷനുവേണ്ടി മാത്രം ചെലവഴിച്ചത്.

കേരളത്തിൽ ഒന്നും നടക്കില്ല എന്നൊരു ധാരണ നാട്ടിലും മറ്റുനാട്ടിലും മലയാളികൾക്കുണ്ട്. അതുമാറ്റിയെടുക്കാൻ ഈ സർക്കാരിന് സാധിച്ചു. കേരളത്തിൽ ഇടുക്കി അണക്കെട്ടിനും (1973) നെടുമ്പാശ്ശേരി വിമാനത്താവളത്തിനും (1999) ശേഷം വൻകിട പദ്ധതികളുടെ പരമ്പരകളാണ് കഴിഞ്ഞ അഞ്ചുവർഷം കേരളത്തിൽ പ്രാവർത്തികമായത്.

കേരളത്തിന് പണ്ടെയുള്ള ദുഷ്പേര് നിക്ഷേപകർ പേടിച്ചോടുന്ന നാട്

എന്നതാണ്. അതിനൊരു മാറ്റം വരുത്താൻ ഈ സർക്കാരിന് കഴിഞ്ഞു. കഴിഞ്ഞ അഞ്ച് വർഷം ചെറുതും വലുതുമായ 51,899 പുതിയ സംരംഭങ്ങളാണ് ആരംഭിച്ചത്. 8225 കോടി രൂപയുടെ നിക്ഷേപം അതുവഴിയുണ്ടായി. 2.97 ലക്ഷം പേർക്ക് പുതുതായി തൊഴിൽ ലഭിച്ചു. കേരളത്തെ ഒരു നിക്ഷേപ സൗഹൃദ സംസ്ഥാനമാക്കി മാറ്റാൻ കഴിഞ്ഞു എന്നത് ഒരു നിസ്സാര കാര്യമല്ല.

വികസന പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ കാര്യത്തിൽ ഒരു മേഖലയേയും ഒരു പ്രദേശത്തെയും ബഡ്ജറ്റിൽ അവഗണിച്ചിട്ടില്ല എന്ന കാര്യം പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധേയമാണ്. ബഡ്ജറ്റ് പ്രസംഗത്തിൽ ബഹുമാനപ്പെട്ട മുഖ്യമന്ത്രി പറഞ്ഞതുപോലെ കഴിഞ്ഞ "അഞ്ചു വർഷത്തിനുള്ളിൽ സർക്കാരിന്റെ തലോടൽ കിട്ടാത്തതായി ഒരു മേഖലയോ, സവിശേഷ ശ്രദ്ധ ലഭിക്കാത്തതായി ഒരു ജനവിഭാഗമോ അവശേഷിക്കുന്നില്ല" എന്ന് നിസ്സംശയം പറയാം.

ഏറ്റവും മികച്ച ധനമാനേജ്മെന്റാണ് കഴിഞ്ഞ 5 വർഷം ഉണ്ടായത്. അതുകൊണ്ടാണ് ഇത്രയും വൻകിട പദ്ധതികൾക്കും ക്ഷേമപ്രവർത്തനങ്ങൾക്കും പണം കണ്ടെത്താനായത്. അതുകൊണ്ടാണ് 2014-15 ലെ ദേശീയ വളർച്ചാനിരക്ക് 10.5% രേഖപ്പെടുത്തിയപ്പോൾ കേരളത്തിന് 12.31% കൈവരിക്കാനായതും.

ഗ്രാമീണ ആസ്തിയുടേയും പ്രതിശീർഷവരുമാനത്തിന്റെയും കാര്യത്തിലും

കേരളം മുൻനിരയിലാണ്. മാനവ വികസന സൂചികകളിലെല്ലാം മുൻനിരയിൽ നിൽക്കുന്ന കേരളത്തിന്റെ മാനംകെടുത്തിയ ദുരന്തമാണ് വർദ്ധിച്ച മദ്യാസക്തി. അതിന് അറുതിവരുത്താനാണ് പുതിയ മദ്യ നയത്തിന് രൂപംനൽകിയത്. മദ്യത്തിന്റെ ലഭ്യത പടിപടിയായി കുറയ്ക്കാൻ 730 ബാറുകളും 78 ബിവറേജസ് ഔട്ട്ലെറ്റുകളും പൂട്ടി സുപ്രീംകോടതിവരെ നീണ്ട നിയമ പോരാട്ടത്തിൽ സർക്കാരിന് വിജയം നേടാനായി. മദ്യംമൂലമുള്ള കുറ്റകൃത്യങ്ങളും വാഹനാപകടങ്ങളും ഗണ്യമായി കുറഞ്ഞു.

കോടികളുടെ നഷ്ടംവന്ന ബാറുമകൾക്ക് പക്ഷേ അത് സഹിക്കാനായില്ല. അവരിൽ ചിലർ പ്രതിപക്ഷവുമായി കൈകോർത്ത് സർക്കാരിനെ തള്ളിതാഴെയിടാൻ ഗൂഢാലോചന നടത്തി. അതിന്റെ തെളിവുകൾ പുറത്തുവന്നപ്പോൾ മലക്കംമറിയുകയാണ് ഇടതുപക്ഷം. തങ്ങൾ അധികാരത്തിൽ വന്നാൽ എന്തായിരിക്കും മദ്യനയം എന്നുപറയാൻപോലും എൽ.ഡി.എഫ്. തയ്യാറാകുന്നില്ല. അധികാരം കിട്ടട്ടെ. അപ്പോൾ കാണിച്ചുതരാം എന്നതാണ് അവരുടെ മനോഭാവം. ജനങ്ങളുടെ ക്ഷേമം കാംക്ഷിക്കുന്ന രാഷ്ട്രീയ പാർട്ടികൾ ഇങ്ങനെ ഒളിച്ചോടുന്നത് ഭീരുത്വമല്ലേ സർ?

ഉമ്മൻചാണ്ടി സർക്കാരിന്റെ ജനകീയ മുഖമാണ് ജനസമ്പർക്ക പരിപാടി.

അതിലൂടെ 7.89 ലക്ഷം പരാതികൾക്ക് പരിഹാരം കണ്ടു. 188 കോടി രൂപയുടെ സഹായം ലഭ്യമാക്കി. ഇതൊരു ലോകറെക്കോർഡാണ്. ലോകം കണ്ട ഏറ്റവും വലിയ ജനകീയ പ്രശ്നപരിഹാര പരിപാടി. പാവപ്പെട്ടവരുടെ കണ്ണീരൊപ്പാൻ മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ ദുരിതാശ്വാസ നിധിയിൽനിന്ന് 2015 ഡിസംബർ വരെ 540 കോടി രൂപയാണ് വിതരണം ചെയ്തത്.

കേവലം രാഷ്ട്രീയ മുദ്രാവാക്യങ്ങളുമായി ഒരു ഭരണാധികാരിക്കും ഇന്നത്തെ സമ്പദ്‌വ്യവസ്ഥയിൽ രാജ്യത്തെ മുന്നോട്ടുനയിക്കാനാവില്ല.

ആഗോളവൽക്കരണവും ഉദാരവൽക്കരണവും ഇന്നൊരു യാഥാർത്ഥ്യമാണ്. ലോക സാമ്പത്തികക്രമം മാറിവരുന്നു. സമസ്തമേഖലകളിലും കോർപ്പറേറ്റുകളും ബഹുരാഷ്ട്ര കമ്പനികളും പിടിമുറക്കുന്നു. കേന്ദ്ര സർക്കാർ അതിന് കൂടപിടിക്കുകയാണ്.

കേരളം ഇപ്പോഴും സാമ്പത്തിക സന്നിധാവസ്ഥയിലാണ്. ആഗോള സാമ്പത്തിക മാന്ദ്യം ഇന്ത്യയിൽ ആദ്യം ബാധിക്കുന്നത് കേരളത്തിലാണ്. നികുതി വരുമാനത്തിൽ കാര്യമായ വർദ്ധനയുണ്ടാവുന്നില്ല. അതേ സമയം വികസനാവശ്യങ്ങൾക്കുള്ള ചെലവ് അധികരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

തെരഞ്ഞെടുപ്പ് അടുത്തു വരികയുമാണ്. ഈ സാഹചര്യങ്ങളെ എങ്ങനെ

അഭിമുഖീകരിക്കുമെന്ന് പ്രതിപക്ഷത്തിനമാത്രമല്ല, ഭരണപക്ഷത്തിനും ആകാംക്ഷയുണ്ട്. എന്നാൽ തൊട്ടുമുന്നിൽ നിൽക്കുന്ന തെരഞ്ഞെടുപ്പിനെക്കാളേറെ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ പൊതുനന്മയ്ക്കും വികസനമുന്നേറ്റത്തിനുമാണ് മുൻഗണനയെന്ന് ജനങ്ങളെ ബോധ്യപ്പെടുത്തുന്നതിൽ മുഖ്യമന്ത്രി വിജയിച്ചിരിക്കുന്നു.

കേരളത്തെ കാൽനൂറ്റാണ് പിന്നിലേക്ക് നയിച്ചത് ആരാണെന്ന് കൊച്ചുകുട്ടികൾക്കുപോലുമറിയാം. എന്നും വികസനത്തെ കണ്ണടച്ച് എതിർക്കുന്ന സമീപനമായിരുന്നു ഇടതുപക്ഷത്തിന്റേത്. പ്രത്യേകിച്ചും സി.പി.ഐ.(എം)-ന്റെ നയം.

തെരഞ്ഞെടുപ്പിന് തൊട്ടുമുമ്പ് പഠനകോൺഗ്രസ് നടത്തി സി.പി.ഐ.(എം) ഇപ്പോൾ വികസനത്തിന് വേഗം പോരേന്ന് വിലപിക്കുകയാണ്. ഈ കാപട്യം ഇനി കേരളത്തിൽ വിലപ്പോകില്ല. സി.പി.ഐ.(എം)-ന്റെ മനംമാറ്റം തെരഞ്ഞെടുപ്പ് മുന്നിൽ കണ്ടുകൊണ്ടാണ്. പക്ഷെ ബഹുമാനപ്പെട്ട മുഖ്യമന്ത്രി പറഞ്ഞതുപോലെ ഓരോ മനംമാറ്റത്തിനുമിടയിൽ കേരളത്തിന് നഷ്ടപ്പെടുന്നത് കാൽനൂറ്റാണ്. അതിന് ആര് സമാധാനം പറയും?

യുവജന ബഡ്ജറ്റ്

ഇതൊരു യുവജന ബഡ്ജറ്റാണ്. "വൃദ്ധന്മാർ വീഴുമ്പോൾ യുവജനങ്ങൾ

എഴുതേണ്ടത് എന്ന് ഷേക്സ്പിയറിന്റെ KING LEAR എന്ന നാടകത്തിലെ കഥാപാത്രം പറയുന്നുണ്ട്. യുവജനങ്ങളുടെ ദൗത്യത്തെ ഓർമ്മിപ്പിക്കുന്ന ഡയലോഗ് ആണിത്.

പഴയ തലമുറ എത്തിച്ചിടത്തുനിന്ന് ലോകത്തെ മുന്നോട്ടുകൊണ്ടുപോകാൻ യുവാക്കൾക്ക് വിജ്ഞാനത്തിന്റേയും സാങ്കേതിക വിദ്യയുടെയും ശക്തി പകർന്നു നൽകേണ്ടതുണ്ട്. അത് അത്ര എളുപ്പമുള്ള കാര്യമല്ല.

2011-ലെ സെൻസസ് രേഖ പ്രകാരം അടുത്ത 20 വർഷത്തിനുള്ളിൽ ഇന്ത്യയുടെ തൊഴിൽസേന 32 ശതമാനം വർദ്ധിക്കുമ്പോൾ വ്യാവസായിക രാജ്യങ്ങളിൽ അത് 4 ശതമാനവും ചൈനയിൽ 5 ശതമാനവും കുറയും. ഈ അനുകൂല സാഹചര്യം പ്രയോജനപ്പെടുത്താൻ 2022 ആകുമ്പോഴേക്ക് 50 കോടി ആളുകൾക്ക് തൊഴിൽ പരിശീലനം ലഭ്യമാക്കേണ്ടതുണ്ട് എന്നാണ് കണക്ക്.

നമ്മുടെ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ഏറ്റവും വലിയ ആസ്തി നമ്മുടെ യുവജനങ്ങളാണ്. യുവശാക്തീകരണത്തിനായി നിരവധി പുതിയ പദ്ധതികൾ പ്രഖ്യാപിച്ചതിലൂടെ സംസ്ഥാന സർക്കാർ ഒരു പുതുയുഗത്തിന് തുടക്കം കുറിക്കുകയാണ്.

ചരിത്രപരമായ കാരണങ്ങൾ കൊണ്ടുതന്നെ വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ കേരളം താരതമ്യേന മുന്നിലാണ്. എന്നാൽ അതിനനുസൃതമായി

തൊഴിലവസരങ്ങൾ ഉണ്ടായിട്ടില്ല. അതുകൊണ്ടുതന്നെ അഭ്യസ്തവിദ്യരുടെ തൊഴിലില്ലായ്മയിൽ കേരളത്തിന് അല്പം ദുഷ്പേരമാണ്. കേരളത്തിലെ തൊഴിൽ ചെയ്യാൻ പ്രാപ്തരായ ജനങ്ങളിൽ 26% കേരളത്തിന് പുറത്തു ജോലിചെയ്യുന്നു എന്നാണ് കണക്ക്. അത് മാറ്റിയെടുക്കാൻ കഴിഞ്ഞ അഞ്ചു ബഡ്ജറ്റുകളിലും അനേകം പദ്ധതികൾക്ക് കേരളം രൂപം നൽകി. അതിന്റെ ഫലം കണ്ടുതുടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. അവയുടെ ചുവടുപിടിച്ച് ഈ ബഡ്ജറ്റിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്ന നൈപുണി വികസന പദ്ധതികളും സംരംഭക പ്രോത്സാഹന സ്കീമുകളും കേരളത്തിന്റെ മുഖ്യമായ മാറ്റാൻ സഹായിക്കും എന്ന കാര്യത്തിൽ സംശയമില്ല.

സ്ത്രീ സൗഹൃദ ബഡ്ജറ്റ്

സ്ത്രീ സൗഹൃദ ബഡ്ജറ്റ് എന്നാണ് തിങ്കളാഴ്ച മാതൃഭൂമി എഡിറ്റോറിയലിൽ പുതിയ ബഡ്ജറ്റിനെ വിശേഷിപ്പിച്ചത്. അത് അക്ഷരാർത്ഥത്തിൽ ശരിയാണ്.

കേരളത്തിന്റെ അഭിമാനപദ്ധതിയാണ് കുടുംബശ്രീ. ലോകത്തിന്റെ വിവിധഭാഗങ്ങളിൽ കുടുംബശ്രീ മാതൃക പിന്തുടരുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനം നടന്നുവരികയാണ്. 40 ലക്ഷത്തിലധികം കുടുംബങ്ങൾ അംഗങ്ങളായ കുടുംബശ്രീക്ക് ഇക്കൊല്ലത്തെ ബഡ്ജറ്റിൽ 130 കോടി രൂപയാണ്

അനുവദിച്ചിരുന്നത്.

കുടുംബശ്രീയുടെ ചരിത്രത്തിൽ ഏറ്റവും കൂടുതൽ തുക ബഡ്ജറ്റിൽ വകയിരുത്തിയാണ് ഈ സർക്കാർ ആ പ്രസ്ഥാനത്തോടുള്ള പ്രതിബദ്ധത പ്രഖ്യാപിച്ചിരിക്കുന്നത്. 2011-ൽ എൽ.ഡി.എഫ്. സർക്കാർ കുടുംബശ്രീക്ക് നൽകിയത് 45 കോടി രൂപയാണ്. 2012-ൽ യു.ഡി.എഫ്. സർക്കാർ അത് 85 കോടി രൂപയാക്കി. 2015-16 ആയപ്പോഴേക്കും 121 കോടി രൂപയാക്കി ഉയർത്തി. പുറമേ സ്വന്തം ആസ്ഥാനം നിർമ്മിക്കാൻ 5 കോടി രൂപയും അനുവദിച്ചു. കഴിഞ്ഞ എൽ.ഡി.എഫ്. സർക്കാർ 5 കൊല്ലം നൽകിയ മൊത്തം തുക വെറും 220 കോടി രൂപയാണ്.

ജനസംഖ്യയിൽ പകുതി വരുന്ന സ്ത്രീ സമൂഹത്തിന്റെ ശാക്തീകരണത്തിനും പുരോഗതിക്കുംവേണ്ടി ശ്രദ്ധേയമായ നിരവധി പദ്ധതികളാണ് ഈ ബഡ്ജറ്റിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത്. ഭർത്താവ് ഉപേക്ഷിച്ച സ്ത്രീകൾക്ക് പെൻഷൻ, അവരുടെ കുട്ടികൾക്ക് പഠനസഹായം, പോലീസ് സ്റ്റേഷനുകൾ സ്ത്രീ സൗഹൃദമാക്കാനുള്ള ബോധവൽക്കരണം, സ്ത്രീകൾക്ക് സംരംഭം തുടങ്ങാനുള്ള പരിശീലനവും സഹായവും എന്നിവ ഈ രംഗത്തെ നിർണ്ണായക ചുവടുവെയ്പുകളാണ്.

ബഡ്ജറ്റിൽ പ്രഖ്യാപിക്കുന്ന ഇത്തരം പദ്ധതികൾ കാര്യക്ഷമമായും

സമയബന്ധിതമായും നടപ്പാക്കുന്നു എന്ന് ഉറപ്പുവരുത്താൻ കൃത്യമായ മോണിറ്ററിംഗ് സംവിധാനം ആവശ്യമാണ്. അക്കാര്യം ഗൗരവപൂർവ്വം പരിഗണിക്കണമെന്ന് ഞാൻ അഭ്യർത്ഥിക്കുകയാണ്.

കഴിഞ്ഞ അഞ്ചുവർഷത്തിനിടയിൽ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ മൊത്ത ആഭ്യന്തര ഉൽപ്പാദനം (ജി.എസ്.ഡി.പി.), അറ്റ സംസ്ഥാന ആഭ്യന്തരോൽപ്പാദനം എന്നിവയുടെ കാര്യത്തിൽ വൻപുരോഗതിയാണ് രേഖപ്പെടുത്തിയതെന്ന് 2015-ലെ സാമ്പത്തിക അവലോകന രേഖ വ്യക്തമാക്കുന്നു.

അതേസമയം കൃഷി അനുബന്ധമേഖലയുടെ വളർച്ചാനിരക്ക് 2014-15 വർഷം (-)4.67 ശതമാനമായി കുറഞ്ഞത് ആശങ്കയുണർത്തുന്നതാണ്. സംസ്ഥാനത്തിന്റെ മൊത്തം ആഭ്യന്തര ഉൽപ്പാദനത്തിൽ കൃഷി അനുബന്ധ മേഖലയുടെ വിഹിതം 2011-12-ൽ 14.38 ശതമാനമായിരുന്നത് കഴിഞ്ഞ വർഷം 11.6 ശതമാനമായി കുറഞ്ഞു എന്നതും ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതാണ്.

നെല്ലിന്റെ ഉൽപ്പാദനക്ഷമതയിൽ നേരിയ വർദ്ധനവ് രേഖപ്പെടുത്തിയപ്പോൾ മൊത്തം നെല്ലുൽപ്പാദനത്തിലും ചെറിയ കുറവാണ് കാണുന്നത്. (2013-14 - 5.64 ലക്ഷം മെട്രിക് ടൺ, 2014-15 - 5.62 ലക്ഷം മെട്രിക് ടൺ), പച്ചക്കറി (64%), വാഴ (29.23%), നാളികേരം (2.31%), മരിച്ചീനി (18%), ഏലം (14.2%), പാൽ

(2.11%) എന്നിവയുടെ ഉൽപ്പാദനത്തിലുണ്ടായ വർദ്ധനവ് പ്രത്യാശാജനകമാണ്.

ഹരിത ബഡ്ജറ്റ്

ഈ ബഡ്ജറ്റ് അക്ഷരാർത്ഥത്തിൽ തന്നെ ഒരു ഹരിത ബഡ്ജറ്റാണ്.

പരിസ്ഥിതി സൗഹൃദ സമീപനവും പരിപാടികളും കൊണ്ട് ജൈവസമ്പന്നമാണിത്.

ആവാസ വ്യവസ്ഥസംരക്ഷണം, മണ്ണ്-ജലസംരക്ഷണം, വിഷരഹിത പച്ചക്കറി ഉൽപ്പാദനം, സുസ്ഥിര നെൽകൃഷി വികസനം, ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണം, പരിസ്ഥിതി പരിപാലനം, വന്യജീവി സംരക്ഷണം, ദേശീയ പാർക്കുകളുടെ പരിപാലനം, വനമേഖലാ സംരക്ഷണം, ഇക്കോടൂറിസം, ശുചിത്വകേരളം, ശ്മശാന നിർമ്മാണം എന്നീ ഇനങ്ങളിൽ 568.63 കോടി രൂപയാണ് ബഡ്ജറ്റിൽ നീക്കിവെച്ചിരിക്കുന്നത്. പാരമ്പര്യേതര ഊർജ്ജ പദ്ധതികൾക്ക് 1673.98 കോടി രൂപയും ഗ്രീൻബുക്ക് പ്രോജക്ടുകൾക്ക് 15.70 കോടി രൂപയും ഗ്രീൻ ടൂറിസം സർക്യൂട്ട് മാസ്റ്റർ പ്ലാൻ തയ്യാറാക്കാൻ 25 കോടി രൂപയും അനുവദിച്ചിട്ടുണ്ട്.

പുറമെ നദികളെ സംരക്ഷിക്കാൻ നദീതട അതോറിറ്റിയും ബഡ്ജറ്റിൽ പ്രഖ്യാപിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇത്രയധികം പ്രകൃതി-സൗഹൃദ പദ്ധതികൾ ഉൾപ്പെടുത്തിയ ബഡ്ജറ്റ് മുൻപാരികളും ഉണ്ടായിട്ടില്ല.

പരിസ്ഥിതി മലിനീകരണത്തിൽ ഒരു മുഖ്യഘടകമാണ് പ്ലാസ്റ്റിക്കുകളുടെ

വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന ഉപഭോഗം. അത് കുറച്ചുകൊണ്ടുവരാൻ പ്ലാസ്റ്റിക് ബാഗുകളുടെ നികുതി 20 ശതമാനമായി ഉയർത്താനും പ്ലാസ്റ്റിക് ബോട്ടിലുകളിൽ വരുന്ന വെള്ളം, സോഡ, ശീതളപാനീയങ്ങൾ തുടങ്ങിയവയ്ക്ക് 5% സർചാർജ് ഏർപ്പെടുത്താനുമുള്ള തീരുമാനം അങ്ങേയറ്റം അഭിനന്ദനമർഹിക്കുന്നു. അതിലൂടെ ലഭിക്കുന്ന അധിക വരുമാനം പ്ലാസ്റ്റിക്കിന്റെ ഉപയോഗം നിയന്ത്രിക്കാനും പ്ലാസ്റ്റിക് മാലിന്യങ്ങൾ സംസ്കരിക്കാനും ഉപയോഗിക്കുമെന്നാണ് ബഡ്ജറ്റിൽ പ്രഖ്യാപിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഇത്രയും ഭാവനാസമ്പന്നമായ ഒരു പദ്ധതിയെ ആർക്കാണ് എതിർക്കാൻ കഴിയുക?

നമ്മുടെ സമ്പദ് വ്യവസ്ഥയുടെ നട്ടെല്ലാണ് പ്രവാസികൾ. ബാങ്കുകളിൽ പ്രവാസികളുടെ നിക്ഷേപം മാത്രം ഒരു ലക്ഷം കോടി രൂപ കവിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. പക്ഷേ അന്യനാടുകളിൽ നടുവൊടിയെ പണിയെടുത്ത് കേരളത്തെ പോറ്റുന്ന പ്രവാസികൾ ഇപ്പോഴും ഒട്ടേറെ ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ അനുഭവിക്കുകയാണ്. അവധിക്കാലത്ത് നാട്ടിലെത്തുന്ന പ്രവാസികളെ വിമാനകമ്പനികൾ കൊള്ളയടിക്കുന്നു. അതിനൊരു അറുതിവരുത്തണം. ആവശ്യമെങ്കിൽ എയർ കേരള പ്രൊപ്പോസൽ വീണ്ടും പരിഗണിക്കണം.

പ്രവാസികൾ പലകാരണങ്ങളാൽ തൊഴിൽ നഷ്ടപ്പെട്ട് നാട്ടിലേക്ക് മടങ്ങാൻ അവർ നിർബന്ധിതരാവുന്നു. അവരുടെ ദുരിതങ്ങൾക്ക് പരിഹാരം കാണാൻ

കഴിഞ്ഞ നാലരവർഷം ഒട്ടേറെ പദ്ധതികൾക്ക് സർക്കാർ രൂപം നൽകി. 2016-17 ബഡ്ജറ്റിൽ നോർക്ക വകുപ്പിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് 28 കോടി രൂപ വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. അത് സ്വാഗതാർഹമാണ്. അതോടൊപ്പം പ്രവാസികളുടെ പ്രധാനപ്പെട്ട ഒരു പരിവേദനം അങ്ങയുടെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെടുത്താനാഗ്രഹിക്കുന്നു. പ്രവാസി ക്ഷേമനിധിയിൽ ഇപ്പോൾ പ്രതിമാസം 100 രൂപ അംശദായം അടയ്ക്കുന്നവർക്ക് 500 രൂപയും 300 രൂപ അടയ്ക്കുന്നവർക്ക് 1,000 രൂപയുമാണ് പെൻഷൻ അനുവദിക്കുന്നത്. ക്ഷേമനിധി ബോർഡിന്റെ കോർപ്പസ് ഫണ്ടിൽ ഇപ്പോൾ 80 കോടിയോളം രൂപ നിക്ഷേപമായുണ്ട് എന്നാണ് ഞാൻ മനസ്സിലാക്കുന്നത്.

പെൻഷൻ യഥാക്രമം 1,000 രൂപയും 2,000 രൂപയുമായി ഉയർത്തണമെന്നാണ് പ്രവാസികൾ ആവശ്യപ്പെടുന്നത്. സർക്കാരിന് അധിക സാമ്പത്തിക ബാധ്യത ഇല്ലാതെ നടപ്പാക്കാനാവുന്ന ഈ നിർദ്ദേശം പരിഗണിക്കണമെന്ന് ഞാൻ ബഹുമാനപ്പെട്ട മുഖ്യമന്ത്രിയോട് അഭ്യർത്ഥിക്കുകയാണ്. അതുപോലെ മറ്റ് ക്ഷേമനിധി അംഗങ്ങൾക്ക് ഏർപ്പെടുത്തുമെന്ന് ബഡ്ജറ്റിൽ പ്രഖ്യാപിച്ചിട്ടുള്ള ഇൻഷുറൻസ് പ്രവാസികൾക്കു കൂടി ബാധകമാക്കുന്ന കാര്യം അനുകൂലമായി പരിഗണിക്കണം. കേന്ദ്ര സർക്കാർ

പ്രവാസികാര്യ വകുപ്പും പ്രവാസി ഭാരത് ദിവസവും നിർത്തലാക്കിയ സാഹചര്യത്തിൽ 'കേരള പ്രവാസി ദിവസം' ആചരിക്കാൻ സർക്കാർ മുൻകൈയെടുക്കണം.

ഒരു വ്യാപാര സൗഹൃദ സമീപനത്തിലൂടെ മാത്രമേ സംസ്ഥാനത്ത് വ്യാപാരമേഖലയെ പുഷ്ടിപ്പെടുത്താനാവൂ. അതുവഴി മാത്രമേ നികുതിവരുമാനം ഉയർത്താനാവൂ.

വിൽപ്പന നികുതി നിരക്കുകൾ ഏകീകരിക്കാനും നടപടിക്രമം ലഘൂകരിക്കാനുമുള്ള ബഡ്ജറ്റ് നിർദ്ദേശം സ്വാഗതാർഹമാണ്. ഒപ്പം ദീർഘകാലമായുള്ള ചെറുകിട വ്യാപാരി വ്യവസായികളുടെ ആവശ്യവും ഞാൻ അങ്ങയുടെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെടുത്താൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. വ്യാപാരി ക്ഷേമനിധിയിലെ കുറഞ്ഞ പെൻഷൻ മൂന്നുവർഷം മുൻപ് 500 രൂപയിൽനിന്ന് 750 രൂപയാക്കിയിരുന്നു. എന്നാൽ 30 മാസമായിട്ടും അത് പ്രാവർത്തികമാക്കിയിട്ടില്ല. അത് ഉടൻ കുടിശ്ശിക സഹിതം വിതരണം ചെയ്യാൻ നടപടിയെടുക്കണം. ഇക്കാര്യം മുൻപും സഭയിൽ ഞാൻ ഉന്നയിച്ചിരുന്നു. അതുപോലെ 60 ലക്ഷം രൂപയാണ് ഇപ്പോൾ വ്യാപാരികൾക്ക് നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്ന ടേണോവർ പരിധി. അത് കുറഞ്ഞത് 75 ലക്ഷമായി ഉയർത്തണം. വാറ്റ് നിയമത്തിൽ കാലോചിതമായ ഭേദഗതികൾ

അനിവാര്യമാണ്. 25(3) വകുപ്പിൽ Best of Judgement തുകയുടെ മൂന്നിലൊന്ന് കെട്ടിവയ്ക്കണമെന്ന വ്യവസ്ഥ ചെറുവ്യാപാരികളെ വീർപ്പുമുട്ടിക്കുന്നതാണ്. തുകയൊടുക്കാനാവാതെ പലരും ആത്മഹത്യയുടെ വക്കിലാണ്. അതൊഴിവാക്കാൻ നടപടിയെടുക്കണം. നികുതി വരുമാനം സർക്കാർ കർശനമായും ഉറപ്പാക്കണം. അതേസമയം പോലീസിനെ ഉപയോഗിച്ചുള്ള കടപരിശോധന ഒഴിവാക്കണം. കടയുടമകൾ നിസ്സഹകരിച്ചാൽ മാത്രമേ പോലീസിന്റെ സേവനം ഉപയോഗപ്പെടുത്താവൂ എന്ന് നികുതി വകുപ്പ് ഉദ്യോഗസ്ഥർക്ക് നിർദ്ദേശം നൽകണം.

ഞാൻ വ്യക്തിപരമായി മുഖ്യമന്ത്രിയോട് നന്ദി രേഖപ്പെടുത്തുകയാണ്. തിരുവനന്തപുരം ജില്ലയിൽ രണ്ടാമതൊരു റവന്യൂ ഡിവിഷൻ എന്ന ദീർഘകാല സ്വപ്നം ഈ ബഡ്ജറ്റിലൂടെ യാഥാർത്ഥ്യമാവുകയാണ്. നെടുമങ്ങാട്, കാട്ടാക്കട താലൂക്കുകളിലെ മലയോര പ്രദേശങ്ങളെ ഉൾപ്പെടുത്തി നെടുമങ്ങാട് ആസ്ഥാനമായി ഒരു മലയോര റവന്യൂ ഡിവിഷൻ നിലവിൽ വരുന്നതോടെ ജില്ലയിലെ മലയോര മേഖലയിൽ വികസനത്തിന്റെ ഒരു കുതിച്ചുചാട്ടം തന്നെ ഉണ്ടാകുമെന്ന കാര്യത്തിൽ സംശയമില്ല.

അതുപോലെ തന്നെ ഡോ. സാം പിത്രോഡയുടെ 10 നിർദ്ദേശങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെട്ട, ലോകനിലവാരമുള്ള Knowledge City എന്റെ

നിയോജകമണ്ഡലത്തിൽപ്പെട്ട പള്ളിപ്പുറത്ത് സ്ഥാപിക്കാനുള്ള തീരുമാനവും അങ്ങേയറ്റം അഭിമാനാർഹമാണ്.

നിർദ്ദിഷ്ട തിരുവനന്തപുരം ലൈറ്റ് മെട്രോയുടെ യാർഡും ഷോപ്പിംഗ് കോംപ്ലക്സും എന്റെ നിയോജകമണ്ഡലത്തിൽപ്പെട്ട പള്ളിപ്പുറത്ത് വരുന്നു എന്നുള്ളത് നഗരപ്രാന്തത്തിന്റെ വളർച്ചയ്ക്ക് ഏറെ ഗുണകരമാവുമെന്നതിൽ സംശയമില്ല.

എന്റെ നിയോജകമണ്ഡലത്തിലെ രണ്ട് പ്രശ്നങ്ങൾ കൂടി അങ്ങയുടെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെടുത്തട്ടെ. നെടുമങ്ങാട് താലൂക്കിലെ വാഹന അപകട കേസുകൾ ഇപ്പോൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുവരുന്നത് ആറ്റിങ്ങലിലും നെയ്യാറ്റിൻകരയിലുമുള്ള എം.എ.സി.റ്റി. കോടതികളിലാണ്. കൊല്ലം ജില്ലാ അതിർത്തിവരെയുള്ള നെടുമങ്ങാട് താലൂക്കിലെ നിവാസികൾ ഇത്തരം കേസുകൾക്കായി ആറ്റിങ്ങൽ/നെയ്യാറ്റിൻകര കോടതികളെയാണ് ആശ്രയിക്കേണ്ടി വരുന്നത്. ഇത് വളരെയധികം ബുദ്ധിമുട്ടുണ്ടാക്കുന്നു. ഏറ്റവും കൂടുതൽ റോഡപകടങ്ങൾ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യപ്പെടുന്നത് നെടുമങ്ങാട് താലൂക്കിലാണ്. ഈ അവസ്ഥ പരിഗണിച്ച് നെടുമങ്ങാട് താലൂക്കിൽ നെടുമങ്ങാട് ആസ്ഥാനമായി ഒരു എം.എ.സി.റ്റി. കോടതി സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് ഹൈക്കോടതി രജിസ്ട്രാർ ശുപാർശ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. പ്രസ്തുത കോടതി ഉടൻതന്നെ സ്ഥാപിച്ച് പ്രവർത്തനം ആരംഭിക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ച കാര്യം കൂടി

ബഡ്ജറ്റിൽ ഉൾപ്പെടുത്തണമെന്ന് അഭ്യർത്ഥിക്കുന്നു.

നെടുമങ്ങാട് താലൂക്ക്, ആണ്ടൂർക്കോണം പഞ്ചായത്തിൽ ആനതാഴ്ചിറ എന്ന സ്ഥലത്ത് കേരള വാട്ടർ അതോറിറ്റി 10 കോടി രൂപ ചെലവഴിച്ച് നിലവിലുള്ള ജലസംഭരണിയുടെ പുനരുദ്ധാരണ പ്രവർത്തനം നടത്തിവരികയാണ്. 36 ഏക്കറിൽ പരന്നുകിടക്കുന്ന മനോഹരമായ, വളരെയധികം ടൂറിസം സാധ്യതയുള്ള സ്ഥലമാണ് ആനതാഴ്ചിറ. ജലസംഭരണിയോട് അനുബന്ധിച്ച് കുട്ടികളുടെ പാർക്കും ഒരു ഉദ്യാനവും നിർമ്മിക്കുന്നത് ഈ പ്രദേശത്തിന്റെ വിനോദസഞ്ചാര സാധ്യതകൾ വർദ്ധിപ്പിക്കും. അതിന് ഒരു കോടി രൂപ വകയിരുത്തണമെന്ന് അഭ്യർത്ഥിക്കുന്നു.

കർഷകരും കർഷകതൊഴിലാളികളും സാധാരണക്കാരും ഏറ്റവും കൂടുതൽ അധിവസിക്കുന്ന നെടുമങ്ങാട് നിയോജകമണ്ഡലത്തിലെ വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് സാങ്കേതിക പരിജ്ഞാനം ഉൾപ്പെടുന്ന തൊഴിലധിഷ്ഠിത വിദ്യാഭ്യാസം പ്രദാനം ചെയ്യുന്നതിനായി ഒരു ഐ.ടി.ഐ. ആരംഭിക്കണമെന്നുള്ളത് ദീർഘകാലമായുള്ള ആവശ്യമാണ്. പോത്തൻകോട് പഞ്ചായത്തിലെ വേങ്ങോട് പട്ടികജാതി ക്ഷേമ വകുപ്പിന്റെ കൈവശമുള്ളതും പൊതുആവശ്യത്തിനായി നീക്കിവച്ചിട്ടുള്ളതുമായ സ്ഥലത്ത് ഒരു ഐ.ടി.ഐ. തുടങ്ങണമെന്ന് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തും ആവശ്യപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. അതും കൂടി പരിഗണിക്കണം.

ഞാൻ അവസാനിപ്പിക്കുകയാണ്. കേരളത്തിന്റെ സ്ഥായിയായ പുരോഗതിക്ക് വേണ്ടത് വികസന പ്രവർത്തനങ്ങളിലെ സമവായവും സഹവർത്തിത്തവുമാണ്. നേട്ടങ്ങൾ നിലനിർത്താനും മുന്നോട്ടുകൊണ്ടുപോകാനും സമാധാനപരമായ അന്തരീക്ഷം അനിവാര്യമാണ്. നിർഭാഗ്യവശാൽ ഇക്കാര്യങ്ങളിലെല്ലാം പ്രതിപക്ഷത്തിന്റെ സമീപനവും നിലപാടുകളും നിഷേധാത്മകമാണ്. ക്രിയാത്മകമായ വിമർശനമല്ല, അക്രമാസക്തമായ ആക്രോശങ്ങളാണ് സഭയ്ക്കുള്ളിലും പുറത്തും പ്രതിപക്ഷം അഴിച്ചുവിടുന്നത്. ഇത് കേരളത്തിലെ ജനത തിരിച്ചറിഞ്ഞു തുടങ്ങിയിട്ടുണ്ട് എന്ന കാര്യം ബഹുമാനപ്പെട്ട പ്രതിപക്ഷാംഗങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കണം. ജനവികാരം ഉൾക്കൊണ്ട് പ്രതിപക്ഷം അതിന്റെ ശരിയായ ഉത്തരവാദിത്തം നിർവ്വഹിക്കണം.

നിക്ഷിപ്ത താല്പര്യക്കാർ ഉയർത്തിക്കൊണ്ടുവരുന്ന വ്യാജ ആരോപണങ്ങൾ ഏറ്റുപിടിച്ച് സഭ സ്തംഭിപ്പിച്ചും അണികളെ ഇളക്കിവിട്ട് പൊതുമുതൽ നശിപ്പിച്ചും പ്രതിപക്ഷം നടത്തുന്ന സമരാഭാസങ്ങൾ കേരളത്തിന് ഒരു ഗുണവും ചെയ്യില്ല. ആരോപണങ്ങളുന്നയിക്കുന്നവരുടെ തനിനിറം പുറത്തുവരുമ്പോൾ വികൃതമാകുന്നത് പ്രതിപക്ഷത്തിന്റെ മുഖമാണെന്ന കാര്യം വിസ്മരിക്കരുത്.

ഞാൻ കഴിഞ്ഞ ദിവസം ഗുജറാത്തിലെ ഗാന്ധിനഗറിൽ നടന്ന

സഭാധ്യക്ഷന്മാരുടെയും ഉപാധ്യക്ഷന്മാരുടെയും ദേശീയ സമ്മേളനത്തിൽ പങ്കെടുക്കുകയുണ്ടായി. അവിടെ നടന്ന ചർച്ചകൾ രണ്ട് വിഷയങ്ങളെ കേന്ദ്രീകരിച്ചായിരുന്നു. നിയമസഭാ പ്രവർത്തനങ്ങളെ ജനങ്ങൾ എങ്ങനെ കാണുന്നു എന്നതാണ് ഒന്ന്. ആ വിഷയത്തിലാണ് ഞാൻ സംസാരിച്ചത്. ജനങ്ങളുടെ പ്രതീക്ഷകൾ നിറവേറ്റാൻ സഭയ്ക്ക് കഴിയുന്നുണ്ടോ എന്ന ആത്മപരിശോധനയാണ് ചർച്ചകളിലുടനീളം നടന്നത്. അതിരൂക്ഷമായ സ്വയം വിമർശനങ്ങളാണ് ചർച്ചകളിൽ ഉയർന്നുവന്നത്. സഭയ്ക്കുള്ളിൽ നടക്കുന്നത് ഇന്ന് ജനങ്ങൾ തത്സമയം വീടുകളിലിരുന്നു കാണുകയാണ്. ജനാധിപത്യത്തിൽ ജനങ്ങൾക്കുള്ള വിശ്വാസം പോലും നഷ്ടപ്പെടാൻ അംഗങ്ങളുടെ നിഷ്ഠിതത്വവും നിഷേധാത്മക നിലപാടും ഇടയാക്കും എന്ന നിഗമനത്തിലാണ് കടുത്ത ആശങ്കകളോടെ ചർച്ച പര്യവസാനിച്ചത്.

കഴിഞ്ഞ വർഷത്തെ ബഡ്ജറ്റ് അവതരണവേളയിൽ കേരള നിയമസഭയിൽ നടന്നതെന്താണെന്ന് പലരും എനോട് ചോദിച്ചു. ലജ്ജിച്ചു തലതാഴ്ത്താനേ എനിക്ക് കഴിഞ്ഞുള്ളൂ. നമുക്ക് തലയുയർത്തി നിൽക്കണ്ടേ? നാം കൂട്ടായി ചിന്തിക്കണം.

സഭാ നടപടികളിൽ അംഗങ്ങളുടെ സക്രിയ പങ്കാളിത്തം എന്നതായിരുന്നു

രണ്ടാമത്തെ വിഷയം. അതിലും നിരാശാജനകമായിരുന്നു ചർച്ചകളിൽ ഉയർന്നുവന്ന വിമർശനം.

നാം ആത്മപരിശോധന നടത്തണം. അക്രമവും ആക്രോശങ്ങളും മാത്രമല്ല പ്രതിഷേധിക്കുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗം. ജനങ്ങളുടെ മുന്നിൽ സഭാംഗങ്ങൾ പരിഹാസപാത്രമാവരുത്.

സഭയുടെയും സഭാംഗങ്ങളുടെയും അന്തസ്സും പരിപാവനതയും കാത്തുസൂക്ഷിക്കണം. ബഹുമാനപ്പെട്ട ഗവർണ്ണറുടെ ഭരണഘടനാ ബാധ്യതയായ നയപ്രഖ്യാപന പ്രസംഗത്തെപ്പോലും അലങ്കോലപ്പെടുത്തുന്ന പ്രതിപക്ഷം അതുവഴി എന്താണ് നേടുന്നത്?

അക്രമവും കൊലപാതകങ്ങളും കൊണ്ട് രക്തസാക്ഷികളെ സൃഷ്ടിച്ച് അധികാരം പിടിച്ചെടുക്കാമെന്ന വ്യാമോഹം ഇനി കേരളത്തിൽ വിലപ്പോവില്ല. ചിന്തിക്കുന്ന സമൂഹം തിരിച്ചടിക്കും.

" വാളല്ലെൻ സമരായുധം
ധ്വജമേന്മയെന്മേലേ
നാളല്ലെൻ കരവാളുവിറ്റൊരു
മണിപ്പൊൻ വീണ വാങ്ങിച്ചു ഞാൻ"

എന്ന് വയലാർ രാമവർമ്മ പതിറ്റാണ്ടുകൾക്കുമുമ്പ് 'സർഗ്ഗസംഗീത'ത്തിൽ കുറിച്ചിട്ടു വരികൾ ഏറ്റുപാടി വിപ്ലവരാഷ്ട്രീയത്തിൽനിന്ന് ചെറുപ്പക്കാർ അരാഷ്ട്രീയവാദത്തിലേക്ക് ചേക്കേറിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നുവെന്ന വസ്തുത പ്രതിപക്ഷം തിരിച്ചറിയണം.

"നാടന്തർപ്രഹരങ്ങളേറ്റ് പിടയുമ്പോൾ" അതിനെ തീച്ചളയിലേക്ക് തള്ളിവിട്ട് മുതലെടുക്കാൻ നടത്തുന്ന ഹീനശ്രമത്തിൽനിന്ന് പ്രതിപക്ഷം പിന്തിരിയണം.

ജനങ്ങൾക്കുവേണ്ടത് വികസനവും സമാധാനവുമാണ്. സമാധാനമില്ലാത്ത സമൂഹത്തിൽ പുരോഗതി പൂർണ്ണമാവില്ല എന്ന രാഷ്ട്രപിതാവിന്റെ വാക്കുകൾ നാം ഉൾക്കൊള്ളണം. വിമർശനം അനിവാര്യമാണ്. അത് പ്രതിപക്ഷത്തിന്റെ ധർമ്മവുമാണ്. എന്നാൽ അകാരണമായി എന്തിനേയും ഏതിനേയും എതിർക്കുന്നത് ജനങ്ങൾ പുച്ഛത്തോടെയേ കാണുകയുള്ളൂ.

ബഹുമാനപ്പെട്ട മുഖ്യമന്ത്രി അവതരിപ്പിച്ചിരിക്കുന്ന 2016-17-ലെ ബഡ്ജറ്റ് സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സമഗ്ര വികസനത്തിൽ അതിവേഗം ബഹുദൂരം മുന്നേറാനുള്ള ഒരു സുവർണ്ണ രേഖയാണ്.

നമുക്ക് പരിഹരിക്കേണ്ടതായി നിരവധി പ്രശ്നങ്ങളുണ്ട്. ധാരാളം വെല്ലുവിളികൾ നമ്മെ തുറിച്ചുനോക്കുന്നുണ്ട്. ഇവിടെ എല്ലാം ഭദ്രമാണെന്ന വിചാരം എനിക്കില്ല.

വിസ്തൃതിയിൽ ഏറ്റവും ചെറിയ നമ്മുടെ സംസ്ഥാനം ജനസാന്ദ്രതയിൽ ഏറ്റവും മുന്നിലാണ്. കേരളീയരിൽ 26 ശതമാനവും തൊഴിലിനായി മറുനാട്ടിലാണ്. ആഗോള സാമ്പത്തിക മാന്ദ്യം ഇന്ത്യയിൽ ഏറ്റവുമധികം ബാധിക്കുന്നത് കേരളത്തെയാണ്. ഏതു നിമിഷവും പ്രവാസികൾക്ക് കേരളത്തിലേക്ക് മടങ്ങേണ്ടിവന്നേക്കാം. സംസ്ഥാനത്തിന്റെ വരുമാനം പരിമിതമാണ്. വികസനാവശ്യങ്ങൾ വലുതും.

കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെ പക്ഷപാതപരമായ നയങ്ങളും നിലപാടുകളും ഫാസിസ്റ്റ് മനോഭാവവും സംസ്ഥാനത്തിന്റെ മുന്നേറ്റത്തിന് ഒരു പ്രധാന തടസ്സമായി നിലനിൽക്കുന്നു. തങ്ങളുടെ രാഷ്ട്രീയ അജണ്ട നടപ്പാക്കുന്നതിനായി സ്വാതന്ത്ര്യലബ്ധി മുതൽ വികസനസൂത്രണത്തിന്റെ ചുക്കാൻ പിടിച്ച ആസൂത്രണ കമ്മീഷനെ ഇല്ലാതാക്കി വികസന രംഗത്ത് സ്കന്ദനാവസ്ഥ സൃഷ്ടിച്ചിരിക്കുകയാണ് കേന്ദ്രസർക്കാർ.

ഭക്ഷ്യോൽപ്പാദനത്തിൽ നാം സ്വയംപര്യാപ്തമല്ല. ജീവിത ശൈലീരോഗങ്ങൾ പെരുകുകയാണ്. വർഗ്ഗീയ ഫാസിസവും അസഹിഷ്ണുതയും അക്രമവാസനയും പിടിച്ചുറങ്ങുന്നു. മദ്യവും മയക്കുമരുന്നും യുവതലമുറയെ വശീകരിക്കുന്നു. ഇവയ്ക്കെല്ലാം പരിഹാരം കാണണമെങ്കിൽ വികസന കാര്യങ്ങളിൽ സമവായം

വേണം, ഇച്ഛാശക്തി വേണം, ആത്മസംയമനവും അനിവാര്യമാണ്. പ്രതിപക്ഷം കൂടി സഹകരിച്ചാൽ കേരളത്തെ ദൈവത്തിന്റെ സ്വന്തം നാടാക്കി മാറ്റാനാവും.

നാം ഈ സഭാസമ്മേളനം കഴിഞ്ഞ് നേരെ പോകുന്നത് ജനകീയ കോടതിയിലേയ്ക്കാണ്. കഴിഞ്ഞ അഞ്ചുവർഷത്തെ ഭരണമാണ് അവിടെ ജനങ്ങൾ വിലയിരുത്താൻ പോകുന്നത്. വികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് തുരങ്കം വച്ച പ്രതിപക്ഷത്തിന്റെ വിനാശകരമായ നിലപാടുകൾ അവിടെ വിചാരണ ചെയ്യപ്പെടും. സംശയമില്ല.

ഈ ബഡ്ജറ്റിലെ പ്രഖ്യാപനങ്ങൾ നടപ്പാക്കുവാൻ ഭരണത്തുടർച്ച വേണമെന്ന ബോധ്യമായിരിക്കും അവിടെ വിജയിക്കുക, സംശയമില്ല.

സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സുസ്ഥിര പുരോഗതിക്ക് സമഗ്രവികസനത്തിന്റെ കവാടം തുറക്കുന്ന ഈ ബഡ്ജറ്റിനെ ഞാൻ സ്വാഗതം ചെയ്യുന്നു.

*****